

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان
مرکز آموزشی درمانی نیک نفس

عنوان: سیاست های کلی آموزش به بیمار و همراه بیمار و ارتقاء سلامت جامعه

کد سنجه: الف-4-2-3

NH-NSM-EP-PEP-02-05

کد:

تاریخ بازنگری: بهمن 1402

تاریخ تدوین: بهمن 1401

ردیف	عنوان	شماره صفحه
1	سیاست های کلی آموزش به بیمار و همراه بیمار و ارتقاء سلامت جامعه	2-6

تهیه کننده	تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری (سوپروایزر آموزش سلامت)	طیبه اژدری (مدیرپرستاری)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان	
مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : سیاست های کلی آموزش به بیمار و همراه بیمار و ارتقاء سلامت جامعه	
کد: NH-NSM-EP-PEP-02-05	کد سنجه: الف-4-2-3
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری: بهمن 1402

مرکز آموزشی درمانی نیک نفس به منظور ارتقاء سطح کیفی خدمات و افزایش آگاهی بیماران خود، نحوه درمان، عوامل تشدید کننده بیماری تغذیه و اقدامات خود مراقبتی در راستای اجرای استاندارد های اعتباربخشی، اقدام به ارائه آموزش های لازم در حیطه سلامت جسم، روان، بهداشت و خود مراقبتی نموده است.

• **سیاست های کلی آموزش به بیمار و همراه بیمار و ارتقاء سلامت جامعه :**

- 1- مدیریت هدفمند آموزش برای بیماران و همراهان در راستای ارائه خدمات پرستاری
- 2- تامین نیازهای آموزشی بیماران بخش های بستری به منظور ارتقا کیفیت خدمات و تسریع در روند بهبود و خود مراقبتی
- 3- مشارکت در پیشگیری و ارتقا سلامت در حیطه جامعه
- 4- مدیریت هدفمند آموزش برای بیماران و همراهان توسط پزشک در راستای ارائه خدمات ایمن و اثربخش

اهداف :

- افزایش رضایتمندی
  - کاهش اضطراب
  - کاهش دوره بستری
  - کاهش موارد مراجعات مکرر
  - کاهش هزینه های درمان
  - بهبود کیفیت زندگی بیمار
  - کاهش بروز عوارض
  - افزایش توانمندی در برنامه خود مراقبتی
  - افزایش کیفیت خدمات بالینی
- ◀ هدف نهایی: کمک به بیمار به منظور یادگیری برنامه مراقبت از خود و پذیرش مسئولیت در زمینه سلامت خود

روش اجرایی :

- 1- مدیر پرستاری یک نفر کارشناس آگاه به مسائل آموزشی را بعنوان سوپروایزر آموزش سلامت تعیین می نماید.
- 2- مدیر پرستاری یک نفر کارشناس خبره بخش را بعنوان رابط آموزش برای هر بخش تعیین می نماید.

ت تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری (سوپروایزر آموزش سلامت)	طیبه اژدری (مدیر پرستاری)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان	
مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان : سیاست های کلی آموزش به بیمار و همراه بیمار و ارتقاء سلامت جامعه	
کد: NH-NSM-EP-PEP-02-05	کد سنجه: الف-4-2-3
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری: بهمن 1402

3- تیمی متشکل از رئیس بخش ها، مترون، سرپرستاران، سوپروایزر آموزشی، سوپروایزر آموزش سلامت، به عنوان کارگروه آموزش به بیمار تعیین می گردد.

4- جلسات کارگروه آموزشی به صورت سه ماه برگزار می گردد و موارد ذیل در این کارگروه مورد بررسی قرار می گیرد :

- نیازسنجی آموزش سالانه بیمار و همراهان در کلیه بخش ها با توجه به نوع فعالیت تخصصی و سطح دانش گیرندگان خدمات و مراقبت های پرستاری شناسایی شده
- اولویت بندی نیازهای آموزشی
- مشارکت در برنامه ریزی آموزشی (شامل محتوای آموزشی، روش های آموزش، امکانات مورد نیاز و ...) براساس اولویت های مشخص شده.
- نظارت بر اجرای برنامه آموزشی بیماران در بخش و بررسی شاخص اثر بخشی آموزش به بیمار
- ارائه گزارش نتایج اثر بخشی آموزش های ارائه شده به کارگروه آموزش و بخش های دیگر
- ارائه اقدامات اصلاحی در بهبود شاخص
- تدوین دستورالعمل آموزش خود مراقبتی به بیماران و ابلاغ به بخش های بالینی
- تدوین فهرست بیماری های شایع هر بخش و ابلاغ به بخش های بالینی

اولویت های آموزشی

آموزش های بدو ورود شامل:

- دستبند شناسایی، ساعت حضور پزشک
- ساعت ملاقات، ساعت صرف غذا در وعده های مختلف
- استفاده از زنگ احضار پرستار، نام پزشک و پرستار مربوطه
- نام سرپرستار، خدمات پارا کلینیک

تهدیه کننده	تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری (سوپروایزر آموزش سلامت)	طیبه اژدری (مدیرپرستاری)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان	
مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان: سیاست های کلی آموزش به بیمار و همراه بیمار و ارتقاء سلامت جامعه	
کد: NH-NSM-EP-PEP-02-05	کد سنجه: الف-4-2-3
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری: بهمن 1402

آموزش های حین بستری شامل:

- سیر بیماری، پوزیشن مناسب
- عوارض احتمالی بیماری، مدیریت درد
- روش برخورد با عوارض، نحوه مراقبت از خود
- سایر موارد براساس نیازسنجی آموزشی

آموزش های زمان ترخیص شامل:

- روش های مراقبت از خود، مراجعه بعدی به پزشک
- تغذیه در منزل، مصرف داروها در منزل و عوارض احتمالی
- در بیماران جراحی توضیح در مورد پانسمان، بخیه و علائم عوارض احتمالی

شیوه ها و تدابیر آموزش به بیمار

1. حداقل های موارد آموزشی مورد نیاز بیماران تهیه و ابلاغ شود.
2. پزشک موظف است حداقل های موارد آموزشی مورد نیاز بیماران را (اطلاعات قابل فهم درباره بیماری و نحوه درمان، مراحل طول احتمالی درمان و درمان های جایگزین، عوارض درمان یا عدم درمان، پیش آگهی بیماری، داروهای مصرفی و عوارض احتمالی، تغذیه و رژیم درمانی، خود مراقبتی و بازتوانی در زمان بستری به بیماران آموزش داده و در پرونده ثبت نماید.
3. پزشک موظف است در زمان ترخیص آموزش های لازم را در خصوص میزان، مدت زمان و نحوه صحیح مصرف دارو، تغذیه مراقبت های لازم در منزل، زمان مراجعه بعدی به پزشک را به صورت شفاهی و قابل درک بیمار ارائه داده و به صورت کتبی نیز در فرم آموزش به بیمار ثبت نموده و بیمار یا همراه تحویل دهد.
4. برنامه آموزش چهره به چهره بیماران توسط پرستار براساس زمان ارائه آموزش بدو ورود، حین بستری و زمان ترخیص به بخش ها ارائه می شود.
5. پرستار موظف است آموزش های بدو ورود را براساس موارد ابلاغی به بخش ها انجام دهد و در گزارش بدو ورود بیمار ثبت نماید.

تهیه کننده	تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری (سوپروایزر آموزش سلامت)	طیبه اژدری (مدیرپرستاری)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان	
مرکز آموزشی درمانی نیک نفس	
عنوان: سیاست های کلی آموزش به بیمار و همراه بیمار و ارتقاء سلامت جامعه	
کد: NH-NSM-EP-PEP-02-05	کد سنجه: الف-4-2-3
تاریخ تدوین: بهمن 1401	تاریخ بازنگری: بهمن 1402

6. پرستار موظف است در ارزیابی اولیه، نیازهای آموزش خودمراقبتی بیمار را شناسایی کرده و در پرونده ثبت نماید.
7. پرستار موظف است آموزش های حین بستری را براساس نیازسنجی انجام شده در ارزیابی اولیه به روش چهره به چهره به بیمار ارائه دهد و پمفلت خودمراقبتی مربوطه را به بیمار ارائه دهد و در گزارش پرستاری ثبت نماید.
8. پرستار موظف است آموزش خودمراقبتی در زمینه بیماری اصلی شامل علائم بیماری، سیر درمان، داروها (نام، دوز، زمان مصرف)، عوارض دارویی، روش برخورد با عوارض را به شکل ساده و قابل درک به بیمار آموزش دهد و در گزارش پرستاری ثبت نماید.
9. پرستار ترخیص کننده آموزش های زمان ترخیص را طبق موارد ابلاغی، زمان ترخیص انجام داده و پمفلت آموزش زمان ترخیص را طبق سیاست آموزشی بیمارستان در اختیار بیماران قرار دهد و فرم آموزش به بیمار را تکمیل کرده و در اختیار همراه یا خود بیمار قرار دهد و آموزش انجام شده را در گزارش پرستاری نهایی ثبت نماید.

مشارکت در پیشگیری و ارتقا سلامت در حیطه ی جامعه

1. سوپروایزر آموزش سلامت در خصوص آموزش های سرطان، دیابت، خودمراقبتی، پرفشاری خون و هفته های سلامت برنامه هایی را با مشارکت کارگروه اجرا می نماید.
2. همراهان بیماران و مراجعین آموزش های خود مراقبتی و پیشگیرانه را در لابی بیمارستان و بخش ها براساس تقویم آموزش سلامت دریافت می نماید.

نحوه نظارت بر اجرای برنامه های آموزش به بیمار

1. پرستار مسئول آموزش به بیمار با انتخاب حداقل 20 الی 30 مورد بیمار بستری به صورت تصادفی، ارزیابی اثر بخشی آموزشی را انجام داده و ماهیانه به دفتر پرستاری ارسال می نماید.
2. پرستار مسئول آموزش به بیمار و یا سرپرستار بخش، اولویت های بهبود حاصل از ارزیابی اثر بخشی آموزش بیمار را در جلسه درون بخشی به اطلاع کارکنان بخش می رساند.
3. بیمارانی که غیر تشخیص اصلی بیماری هایی زمینه ای دیگری دارند با تماس تلفنی براساس چک لیست آموزش حین ترخیص، پس از ترخیص، مورد ارزیابی اثر بخشی خود مراقبتی قرار می گیرند.

تهدیه کننده	تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری (سوپروایزر آموزش سلامت)	طیبه اژدری (مدیرپرستاری)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان
مرکز آموزشی درمانی نیک نفس

عنوان: سیاست های کلی آموزش به بیمار و همراه بیمار و ارتقاء سلامت جامعه

کد سنجه: الف-4-2-3

NH-NSM-EP-PEP-02-05

کد:

تاریخ بازنگری: بهمن 1402

تاریخ تدوین: بهمن 1401

4. نتایج کلی اثر بخشی خود مراقبتی بیماران بستری و سرپایی، در بخش مربوطه و در دفتر پرستاری موجود می باشد.
5. اثر بخشی آموزش به بیمار براساس برنامه آموزشی ابلاغی به تفکیک هر بخش به صورت ماهانه (حداقل 4 چک لیست در هر بخش) توسط سوپروایزر آموزش سلامت انجام می شود.
6. براساس ارزیابی های ماهانه انجام شده، شاخص اثر بخشی آموزش به بیمار توسط سوپروایزر آموزش سلامت به صورت فصلی محاسبه می گردد.
7. نتایج حاصل از اثربخشی آموزشی توسط سوپروایزر آموزش سلامت به مدیر پرستاری ارائه می گردد.
8. مدیر پرستاری با هماهنگی سوپروایزر آموزشی پس از تجزیه و تحلیل شاخص نتایج را در کارگروه آموزش به بیمار و کمیته های مدیریت اجرایی مطرح تا تصمیم گیری های لازم در خصوص ارتقا شاخص انجام گیرد.

تهیه کننده	تاییدکننده	تصویب کننده	ابلاغ کننده
فاطمه عسکری (سوپروایزر آموزش سلامت)	طیبه اژدری (مدیرپرستاری)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)	خانم دکتر میرمطلبی (رئیس مرکز)